

Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Сумський державний університет
Медичний інститут

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

TOPICAL ISSUES OF CLINICAL AND THEORETICAL MEDICINE

Збірник тез доповідей

II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
(Суми, 16–18 квітня 2014 року)

Суми
Сумський державний університет
2014

Актуальні питання теоретичної та практичної медицини : збірник тез А43 доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, м. Суми, 16–18 квітня 2014 року. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 316 с.

У збірнику подані тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Актуальні питання теоретичної та практичної медицини». Матеріали конференції охоплюють питання експериментальної морфології, патологічної анатомії, теоретичної та профілактичної медицини, а також багатьох напрямів клінічної медицини.

ЗМІСТ

	С.
Секція «Внутрішня медицина»	4
Секція «Експериментальна медицина».....	59
Секція «Інфекційні хвороби».....	117
Секція «Молекулярно-генетичні основи патологічних станів та хвороб».....	147
Секція «Патоморфологія».....	160
Секція «Педіатрія».....	176
Секція «Профілактична медицина».....	231
Секція «Хірургія».....	245

На 7-му добу експерименту опікова поверхня залишалася покритою струпом з підритими краями. Гістологічно зберігалася значна інфільтрація поліморфно-ядерними лейкоцитами з невеликою домішкою лімфоцитів, макрофагальних елементів та фібробластів, кількість яких помітно збільшилась порівняно з попереднім терміном спостереження. Цитограми цього терміну дослідження відрізнялися значним зниженням порівно з попереднім терміном кількості лейкоцитів та частки нейтрофільних гранулоцитів до $63,09 \pm 0,49$ %. Збільшення відсотку фібробластів в цитограмах свідчить про активізацію процесів формування грануляційної тканини та посилення процесів регенерації, що підтверджується також і появою ендотеліоцитів. Це дозволяє визначити тип цитограми цього терміну дослідження як перехідний від запального до запально-регенеративного типу. Біоптат шкіри з хітозановим покриттям після 7 діб спостереження характеризувався значно меншим набряком епідермісу, дерми та підшкірної клітковини. Розвиток грануляційної тканини у ділянках пошкодження набуває більшого розвитку порівняно з контрольною серією. Зміни цитологічної картини та збільшення рівня макрофагів визначає більш швидкий перехід до регенераторно-запального типу цитограм.

На 14-ту добу експерименту спостерігалася часткова епітелізація ранової поверхні. В центральних ділянках рани зберігалася сформований струп. Біоптати шкіри цього терміну спостереження характеризувалися зменшенням набряку та згасанням запальної реакції. Спостерігалася розвиток сполучної тканини як у дермі, так і в підшкірній жировій клітковині. На 14 добу дослідження зміни в клітинному складі характеризуються переважанням макрофагів, полібластів та фібробластів. Через 14 діб після опіку шкіри в експериментальній серії спостерігалися ознаки епітелізації ранового дефекту, відбулась повна десквамція струпу. Набряк практично був відсутній. Збільшення кількості епітеліоцитів та достовірне зростання частки ендотеліоцитів на 32,1 % ($p \leq 0,05$), свідчить про перехід процесу загоєння в фазу епілізації та реорганізації рубця.

Дослідження біоптатів 21 доби виявило відсутність ознак набряку. Серед клітинного компоненту переважали клітини гістіоцитарного ряду, збільшилась кількість сполучної тканини та її грубоволокнистого компоненту. Виявлялися ознаки реорганізації новоутвореної тканини та формування рубця, при цьому спостерігається порушення структури за рахунок рубцевих змін. На 21 день спостерігалася повна епітелізація ранового дефекту і в експериментальній серії, визначалися зачатки сальних залоз та волосяних фолікулів. Кількість сполучної тканини в біоптаті шкіри була значною, проте грубоволокнистий компонент менш виражений порівняно з контрольною серією. Деформація і порушення структури за рахунок рубцевих змін шкіри були незначні, формування сполучної тканини відбувалось рівномірно по всьому регенерату. Цитологічна картина препаратів експериментальної серії характеризується зниженням виразності моноцитарно-макрофагальної реакції та значним зростанням частки фібробластів та ендотеліоцитів.

Висновки. Таким чином, аналіз гістологічних препаратів та дослідження цитологічних препаратів з поверхні онікового дефекту показали, що застосування хітозанових плівок сприяє більш швидкому очищенню ран від гнійно-некротичних мас та відторгненню струпу, зменшує інтенсивність запальної реакції та розладів кровообігу, стимулює раннє утворення грануляцій, пришвидшує епітелізацію ранових дефектів. Стимулюючий вплив хітозану на макрофагальну реакцію, активація функції фібробластів та оптимізація процесів ангіо- і фібрилогенезу сприяє швидшому дозріванню грануляційної тканини та її фіброзній трансформації, що в результаті сприяє прискоренню репаративних процесів з повноцінним відновленням епідермісу, волокнистого компоненту дерми і появи дериватів шкіри.

МОДУЛЯЦІЯ ЛЕЦИТИНАЗНОЇ АКТИВНОСТІ STARHYLOCOCCUS AUREUS 209 P (ATCC 6538-P)

*Коротких О. О., Калінченко С. В., Рижкова Т. А.
Інститут мікробіології та імунології ім. І. І. Мечникова
Національної академії медичних наук України*

Пошук альтернативних засобів лікування гнійно-запальних процесів стафілококової етіології, які були б позбавлені побічних реакцій та здатні впливати на колонізацію патогенів, відносять до першочергових завдань медичної мікробіології. На цей час вивчається можливість застосування лактобактерій та продуктів їх життєдіяльності.

Метою роботи стало вивчення можливості модуляції одного з ферментів патогенності золотистих стафілококів метаболітами лактобактерій.

У дослідження було взято референс-штам *S. aureus* 209 P (ATCC 6538-P) та штам *Lactobacillus plantarum*, вилучений з кишечника бджіл. Наявність ферменту лецитовітелази визначали на маніт-сольовому середовищі.

Встановлено, що при додаванні в середовище метаболітів *L. plantarum* від 15 % до 45 % ізолятів референс-штаму втрачали лецитіназну активність.

Таким чином, визначено, що метаболіти лактобактерій *in vitro* пригнічують утворення одного з ферментів агресії у референс-штаму золотистого стафілококу.

СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ СЕКРЕТОРНИХ ВІДДІЛІВ ТА ВИВІДНИХ ПРОТОКІВ ПРИВУШНОЇ СЛИННОЇ ЗАЛОЗИ ЩУРА

Кошарна С. О.

Науковий керівник – Устянський О. О.

Сумський державний університет, кафедра анатомії людини

Слина є головним детермінантом гомеостазу порожнини рота і служить легко доступним діагностичним інструментом стану системного здоров'я. Слинні залози першими із органів травної системи реагують на загальне зневоднення організму. Тому для вивчення характеру структурних змін слинних залоз при різних типах дегідратації необхідно мати вихідні дані про структурну організацію секреторних компонентів привушної слинної залози у піддослідних тварин. З цією метою нами проведено гістологічне дослідження привушних слинних залоз в статевозрілих щурів-самців масою 120–140 грам, які утримувались у звичайних умовах віварію. Окремі органи ущільнювали шляхом проведення через парафін. Гістологічні зрізи фарбували гематоксилін-еозином.

Привушна слинна залоза у щурів має часткову будову. Її часточки формуються із щільно прилягаючих один до одного кінцевих відділів (ацинусів та системи внутрішньочасточкових вивідних протоків: вставних та посмугованих). Кінцеві секреторні відділи утворені клітинами залозового епітелію – сероцитами, котрі розташовуються на базальній мембрані. Остання побудована з густої сітки ретикулярних волокон.

Кінцеві секреторні відділи дистально переходять у вузькі вставні відділи, стінка яких побудована з базальної мембрани і кубічного епітелію. Наступна ланка внутрішньочасточкових вивідних протоків представлена циліндричним епітелієм. В своїй базальній частині вони мають характерну посмугованість, тому отримали назву посмугованих протоків. Наявність у цих ділянках протокової системи залози великої кількості венулярних судин дало основу вважати їх як структури, котрі впливають на концентрацію первинної слини.

Між клітинами та базальною мембраною кінцевих секреторних відділів, вставних та посмугованих протоків містяться міоепітеліальні клітини, котрі по своїй суті є скоротливими елементами. Їх скорочення сприяє вивільненню секрету і підтримує тонус залози. Внутрішньочасточкові протоки продовжуються в міжчасточкові, котрі локалізуються в прошарках сполучної тканини між часточками залози. Зливаючись між собою, вони формують внутрішньо- та міжчасточкові протоки, котрі підсумковому результату створюють головну вивідну протоку. В стінці міжчасточкових протоків з'являється дворядний призматичний епітелій, котрий по мірі потовщення протоки переходить в багат шаровий. На протязі загальної протоки залози епітелій багат шаровий кубічний, а в ділянці гирла – багат шаровий плоский. Вивчаються морфометричні показники структурних компонентів залози. Отримані нами дані ляжуть в основу вивчення структурних змін залози при загальному зневодненні організму.

РОЛЬ ПРИРОДНИХ АНТИОКСИДАНТІВ У ПІДВИЩЕННІ СТІЙКОСТІ ДО ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ

Логвінова О. В.

Науковий керівник – Прімова Л. О.

Сумський державний університет,

кафедра біофізики, біохімії, фармакології та біомолекулярної інженерії

Оксидативний стрес – важлива ланка патогенезу багатьох захворювань, а також одна з складових процесу старіння. Спеціалізовані ферментні системи підтримують редокс-потенціал

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ
ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**TOPICAL ISSUES OF CLINICAL
AND THEORETICAL MEDICINE**

Збірник тез доповідей

II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
(Суми, 16–18 квітня 2014 року)

Відповідальний за випуск М. В. Погорелов
Комп'ютерне верстання Ю. І. Сенченко

Стиль та орфографія авторів збережені.

Формат 60×84/8. Ум. друк. арк. 36.74. Обл.-вид. арк. 43.24. Тираж 20 пр. Зам. № .

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007, Україна,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.